

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.II.20.087/2024/12.

A felperes: Felperes1

(cím2.)

A felperes képviselője: dr. Kovács Gabriella ügyvéd

(cím4.)

A II.r. alperes: Alperes2

(cím3.)

Az alperes képviselője: Litresits Ügyvédi Iroda

(cím5.;

ügyintéző: dr. Litresits András ügyvéd)

A per tárgya: személyiségi jogok megsértéséből eredő igény

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Veszprémi Törvényszék

5.P.20.523/2023/27/I. számú ítélet

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

felperes, 28. szám

A csatlakozó fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

alperes, Pf. 5. szám

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a főtárgya tekintetében helybenhagyja, a felperes által a II.r. alperes javára fizetendő elsőfokú perköltség összegét 618.067,- (hatszáztizennyolcezer-hatvanhét) Ft-ra felemeli.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II.r. alperesnek 169.333,- (egyszázhatvankilencezer-háromszázharminchárom) Ft másodfokú perköltséget.

Mellőzi a felperes 70.900,- Ft kereseti illeték megfizetésére kötelezését, egyidejűleg kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 214.914,- (kettőszáztizennégyezer-kilencszáztizennégy) Ft kereseti és 286.552,- (kettőszáznyolcvanhatezer-ötszázötvenkettő) Ft fellebbezési illetéket 60 napon belül a Magyar Államnak a Nemzeti Adó-és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni a jogerős ítéletet hozó bíróság nevét és az ítélet ügyszámát, valamint az illetékfizetésre kötelezett személy adóazonosító jelét.

Kötelezi a II.r. alperest, hogy fizessen meg 20.320,- (húszezer-háromszázhusz) Ft csatlakozó fellebbezési illetéket 60 napon belül a Magyar Államnak a Nemzeti Adó-és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni a jogerős ítéletet hozó bíróság nevét és az ítélet ügyszámát, valamint az illetékfizetésre kötelezett személy adóazonosító jelét.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes vállalkozó, a Helység1i Egyesület1 elnöke, valamint a 2023. szeptember 6-án bírósági nyilvántartásba vett, politikai besorolású Egyesület2 elnökségi tagja. A 2019. évi önkormányzati választások során a felperes polgármesterjelölt volt, azonban a jelöléstől visszalépett.

[2] A II.r. alperes Helység1ben helyi politikusi tevékenységet is folytat, Helység1 Megyei Jogú Város Képviselőtestületének tagja, az önkormányzat Pénzügyi és Költségvetési Bizottságának elnöke.

[3] A Megnevezés1 Európa Kulturális Fővárosa programsorozat egyik rendezvényhelyszíne volt a Helység1 belvárosában hosszú évekig paragon hevert területen kialakított, 5000 fő látogató befogadására alkalmas, 2023. május 5-én átadott helyszín1 közösségi helyszín. A helyszín1 projekt – a helyszíne okán - élénk közéleti vitát keletkeztetett Helység1ben, annak kapcsán a felperes is sokat írt a Facebookon.

[4] A portál1 – Felperes1 megnevezésű nyilvános Facebook portál az Egyesület2 oldala, melyet a felperes is jogosult kezelni, moderálni. A társadalmi szervezet közössége Facebook csoportként már korábban, az egyesületi nyilvántartásba vételt megelőzően is működtette az oldalt.

[5] A II. r. alperes létrehozott az interneten egy saját Facebook oldalt, amelyet maga szerkeszt, moderál, az a nevével együtt él.

[6] A II. r. alperes Facebook oldalára 2023. augusztus 3-án megosztásra került egy, a Helység1 helyszín1 hasznosításával, annak esetleges beépítésével kapcsolatos szavazásról készült írás, amelyet a II. r. alperes egyik önkormányzati képviselőtársa készített, és amely írást ezen képviselőtárs megosztotta a II. r. alperessel, aki azt tovább osztotta a Facebookon.

[7] A II. r. alperes a következő kísérszöveggel indította útjára képviselőtársa bejegyzését: „Jó lenne megismerni a vélemények közül minél többet. Már csak azért is, mert a városvezetésnek már van konkrét elképzelése és ebben az ügyben (az eddigi tapasztalatok alapján) nem akarnak konzultálni. Nekem nem tetszik, hogy lakópark legyen ezen az értékes zöldfelületen. Egy pihenőparkra (ahol néha színvonalas rendezvények is vannak), ahol bőven van lehetőség a kikapcsolódásra, sokkal nagyobb szüksége lenne Helység1nek”.

[8] Ezen bejegyzésre érkezett augusztus 3-án a II. r. alperes Facebook oldalára Alperes1 volt I. r. alperes felhasználótól a következő bejegyzés: „Felperes1 minimum 500 milliót lopott a helyszín1 kapcsán – neki börtönnek jó lesz!”.

[9] A II. r. alperes szinte azonnal észlelte ezt a hozzászólást, amelyre a következőképpen reagált: „Ez súlyos vád. Mire alapozza ezt az állítást Alperes1?”, melyre Alperes1 a következő választ adta: „Itt hosszú kifejtteni. A feljelentést megtettem. Egy másik feljelentés kapcsán tegnap hívott a nyomozó a rendőrségről. Alapozok és építek”.

[10] A felperes 2023. augusztus 8-án az „portál1 – Felperes1” megnevezésű Facebook oldalon „Kedves Helység1iek!” megszólítással indított bejegyzésben többek között arról értekezett, hogy kezdenek bizalmatlanságot ébreszteni ellenzéki vezetők azokban, akik nem a felperest támogatnák indulásában, melynek egyik jele, hogy már elkezdtek a lejárató manővereiket a baloldali ellenzékiek, amellyel azonban nem kizárólag az ellenzéki pártok döntéshozóit befolyásolják, hanem az ő életét is, amit nem igazán szeretne. Leírta, fia osztálytársának nagymamája kérdezte apósától, hogy tényleg börtönbe zárják-e őt, illetve idővel hozzá is egyre több helyről eljutott a hír, hogy Alperes2 oldalán mit lehet olvasni. Kifejtette, hogy a Helység1kukac, valamint a Alperes2 Facebook oldaláról készült felvételeken található szövegek rágalmazásnak minősülnek, és nem csak a rágalmazó vonható felelősségre, hanem annak terjesztője is, illetve az arra felületet biztosító oldal szerkesztője, adminja, hisz ő felel az oldalán megjelenő tartalmakért, azon a jogellenes tartalmak kiszűrése az ő feladata. De erre vonatkozóan az ítéletet majd a bíróságon meghozzák.

[11] A II. r. alperes észlelve a felperes 2023. augusztus 8-i Facebook megnyilvánulását, archiválta a képviselőtársa posztjával kapcsolatban általa a saját Facebook

oldalára készített indító bejegyzést és azzal együtt az összes ahhoz fűzött kommentet, így a felperes által a perben vitatott bejegyzést is, ettől kezdve ezek nem láthatóak a II. r. alperes Facebook oldalán.

[12] A felperes 2023. augusztus 14-én feljelentést tett Alperes1 I.r. alperes és a II. r. alperes ellen amiatt, hogy Alperes1 Alperes2 posztja alatt rágalmazó és a nagy nyilvánosságra tekintettel becsületsértő kijelentést tett, a rágalmazást Helység1 szerte elhíresztelték. Alperes2, mint az oldal szerkesztője, adminja felel az azon megjelent tartalmakért. A rágalmazó tartalmat nem törölték, sőt alákérdezéssel a megjelenések számát növelték és fokozták annak hatását. A Veszprémi Járásbíróság a 2024. január 8-án kelt 7.B.1539/2023/3. számú végzésében megszüntette a II. r. alperessel szemben rágalmazás vétsége miatt indult büntetőeljárást azzal, hogy a terhére rótt cselekmény nem bűncselekmény.

[13] A felperes a keresetében a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (2) bekezdése, 2:45. § (2) bekezdése, 2:51. § (1) bekezdés a)-d) pontjai, 2:52. § (1)-(3) bekezdései, 2:53. §, 6:48. § (1) bekezdés, 6:532. § alapján annak megállapítását kérte, hogy a II. r. alperes megsértette a felperes jóhírnevét azzal, hogy az általa fenntartott és adminisztrált Facebook oldalon 2023. augusztus 3. napján teret biztosított a volt I. r. alperes azon sértő, lejárató tényállításának, hogy „Felperes1 minimum 500 milliót lopott a helyszín1 kapcsán – neki börtönnek jó lesz!”, és ezáltal lehetőséget teremtett a jóhírnév sértő tényállítások mások által való megismerésére, híresztelésére, ezáltal II. r. alperes is része lett az I. r. alperes sértő, lejárató tényállításának. Kérte a II. r. alperes kötelezését a jogsértés abbahagyására, a beazonosított Facebook kiírás eltávolítására, eltiltását a további jogsértéstől, elégtétel adásaként arra kérte kötelezni, hogy az ítélet rendelkező részét kommentár nélkül tegye közzé saját, valamint a felperes Facebook oldalán legkevesebb egy év időtartamban. Kérte a II. r. alperest 581.900,- Ft sérelemdíj, valamint az után 2023. augusztus 5. napjától járó késedelmi kamatai, továbbá perköltsége megfizetésére kötelezni.

A II. r. alperesnek az I. r. alperes által tett tényállítás híresztelését rótt fel, ami megvalósult akkor, amikor az általa felügyelt és adminisztrált Facebook oldalán a hamis tényállításnak helyet biztosított. A II. r. alperes az I. r. alpereshez intézett kérdéséből kitűnően észlelte a rágalmazást, majd aktívan tett azért, hogy a Facebook algoritmusa előre sorolja a posztot.

[14] A II. r. alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Az I. r. alperesnek tulajdonított hozzászólásból az „Felperes1 minimum 500 milliót lopott a helyszín1 kapcsán” kitételt tényállításnak, a „neki börtönnek jó lesz” fordulatot pedig véleménynyilvánításnak minősítette azzal, hogy a két fordulat együtt egy közéleti kérdésben megfogalmazott véleménynyilvánítás. Az alapul szolgáló téma közügyek szabad vitatása körébe tartozó jellegét, a felperes közszereplő státuszából fakadó fokozott türeli kötelezettségét, a perbe vitt kitételek összességében véleménynyilvánításnak tekintett jellegét állítva azzal érvelt, hogy a közszereplő felperest érintő bírálat, értékítélet főszabály szerint nem lehet alapja jogi felelősségre vonásnak. Vitatta a felelősségét a Facebook oldalán történő kommentelés körében, állította, hogy azonnal felhívta a kommentelő figyelmét arra, hogy a hozzászólása súlyos vádat tartalmaz, és amint észlelte, hogy a felperes a hozzászólás miatt pert fontolgat, elérhetetlenné tette a bejegyzést.

[15] Az elsőfokú bíróság által Alperes I. r. alperessel szemben 5.P.20.523/2023/6. számon kibocsátott bírósági meghagyás 2023. december 2-án jogerőre emelkedett.

[16] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte a felperest a II.r. alperes javára 616.210,- Ft elsőfokú perköltség, az állam javára 70.900,- Ft feljegyzett kereseti illeték megfizetésére.

[17] A törvényszék a személyiségi jogi perekben is alkalmazandó PK.12., a PK.13. állásfoglalások, az Alkotmánybíróság idevágó döntései [30/1992. (V.26.) AB határozat 167.,170-171., 36/1994. (VI.24.) AB határozat 219., 228., 57/2001. (XII.5.) AB határozat 484., 494., 7/2014. (III.7.) AB határozat [23], 7/2014. (III.7.) AB határozat , Indokolás [45], 5/2015. (II.25.) AB határozat, Indokolás [28], 14/2017. (VI.30.) AB határozat, Indokolás [26]-[27], 3001/2018. (I.10.) AB határozat, Indokolás [20]-[21], 3145/2018. (V.7.) AB határozat], a kapcsolódó bírói gyakorlat (BDT 2012. 2653.) elveire alapozva arra jutott, hogy a kereset alapjául szolgáló közlés közügyet érintő kérdésben való megszólalást, álláspontot tükrözött, ezáltal a közügyek szabad vitatásával összefüggésben álló magasabb szintű védelem alatt áll, mert Helység1ben mind az ún. helyszín1 projekt, mind a helyszín1 terület lehetséges hasznosításának kérdésköre közérdeklődést váltott ki, azzal összefüggésben közéleti kommunikáció alakult ki. A felperes a helyszín1 területének hasznosítása, egyáltalán a helyszín1 projekt körül kialakult közéleti vita részesévé vált, a témában általa is elismerten rendszeresen megnyilvánult az portáll – Felperes1 megnevezésű Facebook oldalon. A felperes így a közélet önként vállalt alakítása folytán a konkrét helyzetben egyedi közszereplővé vált, mivel ezt a minőséget nem általában az adott személy pozíciója, hivatali beosztása, közéleti státusza, vagy bármely okból fennálló szélesebb körű ismertsége, hanem a jogi megítélése szempontjából releváns konkrét élethelyzet dönti el (BDT.2011.2420., Győri Ítéltábla Pf.I.20.458/2006/9. ítélet, Pf.I.20.181/2008/3. ítélet, Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.369/2018/4/II. ítélet), ezért a személyét ért kritikai megjegyzéseket az átlagosnál fokozottabban kellett tűrnie.

[18] Az elsőfokú bíróság a keresetben sérelmezett I. r. alperesi megnyilvánulás nyelvtani és logikai értelmezését elvégezte mind önállóan, mind szövegösszefüggésben és ennek nyomán – figyelemmel az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI.24.) AB határozatában, 7/2014. (III.7.) AB határozatában, és 13/2014.(IV. 18.) AB határozat 41. pontjában írtakra - akként foglalt állást, hogy a közlés első fordulata (a lopással kapcsolatos közlés) tényállításnak, második fordulata (neki börtönnek jó lesz) véleménynyilvánításnak minősült.

[19] A törvényszék álláspontja szerint az I. r. alperes valótlan tényállításával alkalmas volt arra, hogy a felperesről negatív képet fessen, személyét kedvezőtlenül állítsa be, társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja, azt a benyomást keltse az átlagos médiafogyasztóban, hogy a felperes nagy összeget lopott, börtönbüntetéssel szankcionálandó bűncselekményt követett el. A kifogásolt második kitétel a kritika megengedett határai között maradt és nem tartalmazott sértő, túlzó értékítéletet sem, ezért ez utóbbi miatt nem illette személyiségi jogvédelem a felperest.

[20] Vizsgálta ugyanakkor, hogy a II. r. alperes felelős volt-e az I. r. alperes személyiségi jogot sértő kommentjéért. Ennek körében az EJEB, illetve az Európai Unió Bírósága (EUB) által elfogadott azon jogértelmezést vette alapul, mely szerint az elektronikus

kereskedelmi törvény hatálya alá tartozó szolgáltatóknak korlátozott a felelőssége, mert csak akkor felelnek a kommentekért, ha tudomásukra jut a jogsértés és nem távolítják el azt. Figyelembe vette továbbá azt a tény, hogy az EJEB konkrét ügyben (strasbourgi MTE-Index ügy, 22.947/13.) kritikával illette a magyar bíróságok által az online sajtóra telepített ún. objektív felelősséget, azzal, hogy ezen eljárás nem vonatkozott a közösségi médiára. Figyelembe vette a BDT2017.3675. számon közzétett eseti döntésében megjelent elvet, miszerint a tartalomszolgáltató eleget tesz az adott helyzetben elvárható magatartás követelményének, ha az internetes portálján (Facebook oldalán) megjelentetett tartalomhoz fűzött hozzászólást (kommentet) az érintett kifogása esetén haladéktalanul eltávolítja. A döntés szerint a bírói gyakorlat meghaladta azt az álláspontot, mely szerint a kommentek miatti helytállási felelősség objektív módon, egyedül a jogsértő közlés tényén alapulna.

[21] Álláspontja szerint - szem előtt tartva az egyénnek a társadalmi státuszát érintő emberi méltósághoz, jóhírnévhez, becsülethez fűződő érdekét, elvégezve a versengő jogok közötti érdek mérlegelést - a perbeli típusú (Web 2.0, vagyis közösségi oldalon elhelyezett) kommentek esetében sem alkalmazható az a fajta objektív felelősség, amely szerint a jogsértő hozzászólásokért való felelősség akkor is fennáll, ha azokat azonnal, vagy ésszerű időben eltávolítják. Elegendő az értesítési-eltávolítási eljárás alkalmazása, a Facebook oldal működtetője, üzemeltetője főszabály szerint csak akkor tehető felelőssé, ha a jogsértő kommenteket kérés ellenére sem távolítja el. Az EJEB ítélkezési gyakorlata szerint ugyanis a jogsértés ténye nem azonosítható a személyiségi jogot sértő komment megjelenésével, a technikai lehetőségek adottak ahhoz, hogy az úgynevezett értesítési-eltávolítási rendszer (notice-and-take-down system) működtetésével minden érintett jogainak és érdekeinek kiegyensúlyozása megtörténhessen.

[22] Mindezek alapján a törvényszék úgy döntött, hogy a közszereplő politikus II. r. alperes automatikusan, objektív módon azon okból nem felelős azért, hogy a Facebook oldalán egy bejegyzésére az I. r. alperes a keresetben vitatott tartalmat kommentelte, mert ellenőrzést gyakorolt a megjelenő komment felett, és amint észlelte, hogy a felperes sérelmezi az I. r. alperesi hozzászólást, azt haladéktalanul eltávolította. Működött tehát az értesítési-eltávolítási rendszer, tényszerűen járható utat nyújtott a felperes jóhírneve megvédésére: a 2023. augusztus 3-i esti megjelenéshez képest 2023. augusztus 8-án eltávolításra került az I. r. alperesi komment. Az ítélkezési gyakorlat nem kívánja meg az azonnali monitorozást és eltávolítást, egyfajta releváns mérceként, kiinduló pontként definiálja az eltávolítás körében a sértetti jelzést.

[23] Az elsőfokú bíróság a felek által előterjesztett bizonyítási indítványok teljesítését sürgősségi okán mellőzte, mivel a releváns jogkérdések a rendelkezésre álló adatok alapján elbírálhatóak voltak.

A pervesztes felperest kötelezte a II.r. alperes javára a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a), b) pontjaira, (3) bekezdésére hivatkozással a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 81. § (1), (5) bekezdéseinek megfelelő módon felszámított, áfát is tartalmazó ügyvédi munkadíjból (571.500,- Ft), valamint készkiadásból (44.710,- Ft) álló perköltség megfizetésére. A felszámított 1.124.210,- Ft ügyvédi munkadíjat mérsékelte és a megállapított összeget találta arányban állónak a jogi képviselő által kifejtett tevékenység mennyiségével, színvonalával, az ügy bonyolultságával, figyelemmel a per tárgyának értékére is.

[24] A feljegyzett kereseti illeték meghatározásánál abból indult ki, hogy a Ptk. 2:51. § (1) bekezdésére alapított keresetnél (objektív igények) az Itv.39. § (3) bekezdés b) szerint a pertárgy értéke 600.000,- Ft volt, emellett a felperes 581.900,- Ft sérelemdíj iránti igényt is érvényesített, ezért az illeték alapja összesen 1.181.900,- Ft volt, így a felperest 70.900,- Ft kereseti illetéket megfizetésére kötelezte.

[25] Az elsőfokú ítélettel szembeni fellebbezésében a felperes a Pp. 369. § (3) bekezdés a)-d) pontjai alapján elsődlegesen annak megváltoztatásával a keresetének való helytadást, másodlagosan a Pp. 381. § alapján annak hatályon kívül helyezését és a II.r. alperes első- és másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

[26] A megállapított tényállást annyiban iratellenesnek tartotta, hogy bár valóban az átlagosnál többet posztolt a helyszínről, de egy átlagos Helységlí polgárnál kevesebbet, ezért a posztjai a közszereplői státuszát nem alapozhatják meg.

[27] Tévesnek tartotta a törvényszék álláspontját arról, hogy egy témához való hozzászólás okán közszereplőnek minősült, és ezért nagyobb tűrés kötelezettséget írt elő számára a bíróság.

[28] Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben szerinte a II.r alperes felelőssége megállapítható a Facebook oldalán elhelyezett kommentért, mert akkor tette elérhetetlenné a rágalmozást tartalmazó hozzászólást és párbeszédét, mikor az a felperes tudomására jutott, és bírósági pert helyezett kilátásba. Ekkorra azonban a bejegyzést már több ezren olvashatták, azaz a híresztelés már megvalósult. Álláspontja szerint a jogsértés megvalósult azzal, a cselekmény befejeződött, azaz nyilvánosan megjelent a jogellenes tartalom, a bírói mérlegelés körébe legfeljebb a sérelemdíj mértéke és egyéb szankciók meghatározása tartozhat.

Vitatta, hogy az elsőfokú bíróság által alkalmazott, a BDT2017.3675. szám alatt megjelent döntésben kifejtett álláspont meghaladottá tette volna a Facebook oldal üzemeltetőjének az ott elhelyezett kommentért való felelőssége kapcsán kialakult Kúriai joggyakorlatot. Az elsőfokú bíróság értesítési és eltávolítási elvvel kapcsolatos okfejtése a perbelitől eltérő tényállású esetben, akkor és addig lenne elfogadható, ha és ameddig a tartalomszolgáltató nem szerez tudomást a felületén megosztott jogsértő tartalomról. Az az érvelés azonban, hogy a sértettre ruház jelzési kötelezettséget a bíróság, jogellenes és életszerűtlen is, mert nincsen olyan jogszabályi kötelezettsége a sértetteknek, hogy jelzéssel kellene élniük az őket ért sérelem kapcsán. A törvényszék által is elfogadott EUB jogértelmezés sem a sértett jelzéséhez köti a felelősség kérdését. A perbeli esetben a II. r. alperes az észlelést követően sem távolította el a jogsértő hozzászólást, sőt perceken belül kérdést fűzött a hozzászóláshoz, amivel a híresztelés mértékét jelentősen növelte.

[29] Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. tv. (Ütv.) 30. § 3 bekezdésére is hivatkozással sérelmezte az őt perköltség fizetésére kötelező rendelkezést is, mert a II.r. alperes kizárólag egy sikerdíj szerződést csatolt, melyben nem volt konkrétan leírva, hogy mi és milyen arányban számít sikernek, így valójában ügyvédi munkadíj nem volt meghatározva, ezért a sikerdíj sem lehet 0 Ft-nál több. A 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet

(IM.r.) 2. §. alapján a II. r. alperes kizárólag a szerződésben kikötött munkadíjat követelhetne volna, nem a teljes, vagy az eredményen alapuló sikerdíjat. A II. r. alperesnek nincs ügyvédi munkadíj költsége, annak fizetését nem is igazolta, ezért a felperestől sem követelheti annak megtérítését.

[30] A másodlagos fellebbezését arra az esetre terjesztette elő, ha a másodfokú bíróság az elmaradt bizonyításokat nem tudja lefolytatni.

[31] A II.r. alperes a fellebbezési ellenkérelmében az érdemben helyes elsőfokú ítélet – a javára megítélt elsőfokú perköltség összege kivételével – helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

[32] Fellebbezési ellenkérelméhez csatolta a az elsőfokú ítélet meghozatala (2024. április 18.) után 2024. június 9-én tartott önkormányzati választás hivatalos eredményét közlő iratokat, ami szerint a választáson indult felperes Helységli polgármester-jelöltként 17,11 %-ot kapott, továbbá települési kompenzációs listás képviselői mandátumot szerzett, tehát téves az a hivatkozása, hogy nem közszereplő.

Fenntartotta azt is, hogy az internetes oldal fenntartója azzal, hogy mások számára teret biztosít véleményük kifejezésére és ezáltal lehetőséget teremt azok mások által való megismerésére, a hozzászólást bejegyző személy mellett nem lesz részese a véleményközlésnek, a Facebook vagy más közösségi oldalon közzétett bejegyzésekhez fűzött hozzászólásokért való felelősséget nem lehet objektivizálni és a bejegyzést közzétevő terhére értékelni.

Önmagában abból a tényből, hogy egy megosztott bejegyzéshez fűződött a perbeli hozzászólása, még nem következik a felelőssége, ugyanis a bejegyzés közzététele (megosztása) után nem tudja meggátolni, hogy mások (így pl. a volt I. r. alperes) akár a saját oldalukon, akár a bejegyzés alatt nyilvános hozzászólásokat közzöljenek. A Kúria felperes által hivatkozott Pfv.20.794/2016/1. számú ítélete nem tartott lépést a közösségi média azon gyakorlatával, amely szerint az ilyen platformokon a vélemények legszélesebb értelemben vett ütköztetésére van lehetőség. Ha valaki a saját bejegyzéseit, oldalait letiltja, hozzászólási lehetőséget korlátozza, azzal valójában a közösségi média élményt üresíti ki.

A felperes sérelemdíj iránti követelése kapcsán a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésére utalva külön is kiemelte, hogy az általános kártérítési felelősség esetén a szerződésen kívül okozott károk körében nem lehet szó objektív felelősségről, azaz harmadik személy által okozott személyiségi jogi jogsérelem nem értékelhető a II. r. alperes terhére. Felvetette, hogy a II. rendű alperesi passzív perbeli legitimáció hasonló esetekre történő kiterjesztése teret nyitna az olyan csalárd gyakorlatoknak is, ahol „agent provocateur”-ként maga a sértett buzdítana másokat sértő kifejezések közlésére abból a célból, hogy aztán peres eljárás keretében vegyen elégtételt.

A javára megítélt elsőfokú ügyvédi munkadíj kapcsán utalt arra, hogy azt azért nevezte a megbízási szerződésben sikerdíjnak, mert az ügyfél nem fizet a jogi képviselnek előre, hanem

csak pernyertesség esetén. Az Ütv. 30. § (3) bekezdése nem a felperesre és a II. r. alperes perköltség igényére vonatkozik, arra a Pp. 81-85. § és az IM.r. irányadó.

[33] Csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezésének megváltoztatásával az őt megillető elsőfokú ügyvédi munkadíjat a felszámított bruttó 1.124.210,- Ft összegre kérte felemelni. Kifogásolta, hogy azt a törvényszék érdemi indokolás nélkül, sablonos hivatkozással mérsékelte és nem volt figyelemmel arra, hogy a jogi képviselő mennyi időt töltött el az üggyel, és a befektetett idő a piaci viszonyok figyelembevételével mennyiben árazható be.

[34] A csatlakozó fellebbezésre tett ellenkérelmében a felperes előadta, hogy az I. fokú bíróság helyesen járt el, amikor 50%-kal leszállította az ügyvédi (munka)díj összegét, viszont tévedett, amikor az ügyvédi munkadíjat és az ügyvédi sikerdíjat egy és azonos fogalomként vette figyelembe döntése során, mert a sikerdíj jogszabályellenes mértéke okán azt a II. r. alperesnek nem kell megfizetnie, így azt a II. r. alperes sem háríthatja tovább jogosan a felperesre. Tisztességtelen, hogy az ellenérdekű féllel akarja megfizettetni a II.r. alperes jogi képviselője azt a kockázati felárat, amit ő vállalt ügyfele és annak érdekében, hogy ezzel ügyfeleket szerezzen. Ez az üzleti kockázat a felperesre nem áthárítható. A felszámított ügyvédi munkadíj – a követelt sérelemdíj összegére is figyelemmel – kirívóan magas volt. A II.r. alperesi jogi képviselő két délutánra eső tárgyaláson volt jelen, amikor is előfordult, hogy a tárgyalás alatt nyújtotta be elektronikusan a beadványait, azaz nem fordított azokra külön időt, a harmadik tárgyalási napon pedig nem vett részt és beadványai kidolgozottsága sem indokolják a kirívó összeget.

[35] A II.r. alperes fellebbezési ellenkérelmére tett észrevételében állította, hogy az új bizonyítékként csatolt, a közszereplői státusz bizonyítékai irrelevánsak, mert a sérelmezett állítás 2023. év augusztusában jelent meg, azaz akkor még sem az alperesek, sem a felperes nem tudhatták, hogy a felperes közszereplő lesz, hiszen még csak jelölt sem volt, és semmilyen, a közszereplői státusz megítélése kapcsán releváns státuszt, munkahelyet stb. nem töltött be, ilyen munkát nem végzett. Egyébként is a véleménynyilvánítások esetében van ma már fokozott tűrési kötelezettsége, a hamis, rágalmozó tényállításokkal szemben ma sincs, így közszereplőként is megillette volna a személyiségi jogi védelem, hiszen a véleménynyilvánítás szabadsága nem azonos a rágalmozást megtestesítő tényállítás szabadságával. Fenntartotta, hogy a II.r. alperest felelősség terheli, mert még válaszolt is a rágalmat az oldalára kihelyezőnek és további rágalmozásokra ösztökölte. Ráadásul a II. r. alperes a város költségvetési bizottságának elnökeként bizonyos lehetett abban, hogy a felperes nem lophatott el 500 milliót (a teljes beruházás negyedét), azaz rágalom volt az állítás, amit kint hagyott, és ezzel terjesztett több ezer követője számára. Továbbá több évtizedes politikai múltja azt is biztossá teszi, hogy ennek a bejegyzésnek a becsületsértő, rágalmozó hatásával is tisztában volt.

[36] A felperes csatlakozó fellebbezésre tett ellenkérelmében írtakra előadott észrevételében a II.r. alperes fenntartotta a fellebbezési ellenkérelmében és a csatlakozó fellebbezésében írtakat. Megismételte, hogy a felperes közszereplőnek minősült, továbbá kiemelte, hogy az ügyvédi munkadíj kapcsán a felperes által hivatkozott kockázati felár fogalom értelmezhetetlen a jelen perben, mert a perköltség a peres eljárás kockázata, amit valamelyik peres fél biztosan viselni fog. Emellett a sikerdíjat illető, az Ütv. 30. § (3)

bekezdésében foglalt korlátozás kizárólag az ügyvéd és a megbízója közötti jogviszony szempontjából releváns, így a peres felek viszonyában nem alkalmazható.

[37] Az ítéltábla az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljáráshoz való jogra tekintettel tájékoztatta a peres feleket, hogy álláspontja szerint a pertárgyérték az első- és másodfokú eljárásban egyaránt 3.581.900,-Ft, e pertárgyérték alapulvételével állapítható meg az első- és másodfokú eljárás illetéke (BH2021.110). A felperes a tájékoztatás ismeretében is fenntartotta a fellebbezését.

[38] A felperes fellebbezése megalapozatlan, a II.r. alperes csatlakozó fellebbezése elenyésző mértékben alapos.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a következőkkel egészíti ki:

[39] A felperes az portál1 – Felperes1 Facebook oldalon 2023. április 17-én közzétett posztjában kijelentette, hogy 2024-ben ismét indulni fog polgármesterjelöltként [a Pp. 266. § (1) bekezdése szerinti, a felperes által beismert tény, 25. jegyzőkönyv 3. oldal].

[40] A felperes a 2024. évi önkormányzati választáson Helység1ben polgármesterjelöltként elindult, a leadott érvényes szavazatok 17,11%-át kapta meg és kompenzációs listán Helység1 Megyei Jogú Város képviselőtestületének tagja lett [a II.r. alperes Pf. 5. számú fellebbezési ellenkérelméhez a Pp. 373.§ (3) bekezdésének megfelelően csatolt okiratok].

[41] A Veszprémi Járásbíróság 7.B.1539/2023/3. számú - Alperes2 ellen rágalalmazás vétsége miatt indított magánvádas eljárásban hozott, az eljárást megszüntető - végzését a Veszprémi Törvényszék az 1.Bpkf.52/2024/7. számú végzésével helybenhagyta, az 2024. március 5-én véglegessé vált (a II.r. alperes 24. számú előkészítő iratához csatolt, a Pp. 220. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelő okirat).

[42] Az elsőfokú bíróság a tényállást a fenti kiegészítéssel helyesen állapította meg, abból helytálló következtetéssel helyes érdemi döntést hozott, annak indokaival azonban az ítéltábla csak részben értett egyet a következők miatt.

[43] Az ítéltábla a felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése értelmében a fellebbezés, csatlakozó fellebbezés és az ezekre tett ellenkérelmek korlátai között gyakorolta, így az nem érintette az elsőfokú ítélet azon megállapításait, hogy a sérelmezett közlés helyi közügyet érintően keletkezett, továbbá, hogy a közéletben szerepet vállaló személyeknek a túlzó, felfokozott hangulatú véleményeket is tűrniük kell, akkor is, ha azok tevékenységüket negatív módon értékelik.

[44] A törvényszék helyesen ismerte fel és indult ki abból, hogy a felperes Helység1ben közszereplőnek minősült függetlenül attól, hogy a II.r. alperes Facebook oldalán megosztott bejegyzésre érkezett, a keresetben sérelmezett komment megjelenése időpontjában nem töltött be politikusi tisztséget vagy közhivatalt.

[45] Az ítéltábla szerint nem hagyható figyelmen kívül, hogy a felperes azt követően, hogy a 2019. októberi önkormányzati választásokon polgármesterjelöltként kívánt Helység1ben a helyi politikai életbe bekapcsolódni (bár tény, hogy a jelöltségtől 2019. szeptemberben visszalépett), 2023. augusztusában – amellet, hogy a Helység1i Egyesület1 elnöke volt és hogy 2023. áprilisában már bejelentette, hogy a következő évi polgármester-választáson indulni fog – aktívan részt vett a helyi közvéleményt élénken foglalkoztató Megnevezés1. rendezvénysorozattal kapcsolatos témák nyilvános megvitatásában és élénken készült a következő, 2024. évi önkormányzati választásokra. Ez utóbbinak egyértelmű bizonyítéka, hogy elnökségi tagja lett a 2023. szeptember 6-án bírósági nyilvántartásba vett, politikai besorolású Egyesület2nek, majd ezen szervezet jelöltjeként versenybe szállt Helység1ben a polgármesteri tisztségért és végül a városi képviselőtestület tagjává vált. Az ítéltábla ezzel a kiegészítéssel osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a perbeli időszakban a felperes a bemutatott pályáívéből kitűnően az átlagos érdeklődésű Helység1i lakosoknál jóval intenzívebben kívánt a helyi közügyek alakításában részt venni, ezért a jogvita szempontjából közéleti szereplőnek minősült.

[46] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban is, hogy a sérelmezett közlés a felperest közszereplői minőségében érintette, s így a közügyek szabad vitatásával állt összefüggésben. A közéleti viták lényegi részét jelentik ugyanis a közélet alakítóinak tevékenységét, nézeteit, hitelességét érintő megnyilvánulások {7/2014. (III. 7.) AB határozat [48]; 3145/2018. (V. 7.) AB határozat [37]}. A közéleti vita fogalmába nem csupán a hivatásuknál fogva közéleti személyiségek tevékenységének feltárása és elemzése tartozik, hanem az is annak minősül, hogy kik bírnak hatással az önkormányzati politikai és gazdasági döntésekre (Kúria Pfv.IV.20.055/2020/6.).

[47] A törvényszék vizsgálta azt is, hogy a sérelmezett kikötés tényállításnak, vagy véleménynyilvánításnak minősült-e, az ezzel kapcsolatos álláspontjával azonban az ítéltábla csak részben értett egyet.

[48] A felperes – fentebb kifejtettek szerinti - közszereplői státuszából fakadóan a keresetben feltüntetett személyiségi jogokra vonatkozó jogszabályhelyeken kívül a közéleti szereplők személyiségi jogának védelméről rendelkező Ptk. 2:44. § alkalmazása sem volt mellőzhető. Ehhez pedig elengedhetetlen volt az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében biztosított véleménynyilvánítás szabadságából fakadó követelmények érvényesülése körében az Alkotmánybíróság által meghatározott alkotmányossági teszt elvégzése.

[49] Az Alkotmánybíróság a véleménynyilvánításhoz való jog tekintetében a bírói mérlegeléshez szükséges szempontrendszert, az alkotmányos alapelveket az elsőfokú bíróság által is felhívott 13/2014. (IV. 18.) AB határozat [39]-[41] bekezdéseiben határozta meg. Ennek megfelelően az ilyen ügyekben a bíróságnak először abban a kérdésben kell döntenie, hogy az adott közlés a közügyekben való megszólalást, a közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e, vagyis a közügyek szabad vitatásával áll-e összefüggésben. A bíróságnak a második lépésben azt kell eldöntenie, hogy a közlés tényállításnak vagy értékítéletnek minősül-e. Ennek során figyelemmel kell lennie arra, hogy a közügyeket érintő értékítéletek szabad folyása biztosított, hiszen a tényállításokkal szemben az értékítéletek közös sajátossága, hogy igazságtartalmuk nem ellenőrizhető és nem igazolható. Az értékítéletekkel szemben a tényállítások mindig olyan konkrétumokat tartalmaznak, amelyek valósága bizonyítás útján igazolható, ellenőrizhető. Végül vizsgálni kell, hogy a közlés nem

lépte-e túl a véleménynyilvánítás határát. Ez a határ a mások emberi méltóságából fakadó becsület és jóhírnév védelme. Vagyis a véleményszabadság már nem nyújt védelmet az olyan öncélú, a közügyek vitatásának körén kívül eső, így a magán-, vagy a családi élettel kapcsolatos közlésekkel szemben, amelyek célja a pusztá megalázás, illetve a bántó vagy sértő kifejezések használata vagy más jogsérelem okozása {3329/2017. (XII. 8.) AB határozat [30]-[32]}. Ezen teszt alapján pedig esetről esetre lehet megállapítani, hogy a véleménynyilvánítási szabadságot vagy az érintett jóhírnevét, becsületét kell-e előtérbe helyezni {3357/2019. (XII. 16.) AB határozat [28]} (Kúria Pfv.20.501/2021/4.).

[50] Ezen alkotmányossági teszt második lépéseként abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a sérelmezett közlés tényállítást vagy értékítéletet tartalmazott-e. Ennek során figyelemmel kellett lenni arra, hogy míg vélemények esetében a hamisság bizonyítása értelmezhetetlen, addig a bizonyíthatóan hamis tények önmagukban nem állnak alkotmányos védelem alatt. A politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletekre, mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra vonatkozik. A tények közlése tipikusan a vélemények alapja, ezért még az alkotmányos értékkel egyébként nem bíró, utóbb hamisnak bizonyult tények esetében is indokolt, hogy a jogi felelősségre vonás során a felróhatóság és az esetleges joghátrányok mértékének meghatározása körében figyelembe vegyék a közéleti viták minél szabad folyásának érdekét {7/2014. (III. 7.) AB határozat [49]-[50]}. A perbeli esetben annak is jelentősége volt, hogy ha a megnyilatkozásnak a közügyek vitájára tekintettel észszerűen tulajdonítható olyan jelentés, amely szerint a közlést a Megnevezés! rendezvénysorozat egyik fő attrakciójának számító létesítmény megvalósulását, jövőbeli sorsának alakulását figyelemmel követő polgárok a felperes majdani helyi politikusi alkalmasságára vonatkozó politikai véleményként (nem pedig szó szerint) értelmezik, akkor a közéleti vita legintenzívebb szférájának szabad alakulása érdekében ebből kell kiindulni. Ez a mérlegelés egyértelműen túlmutat a kijelentés elemeinek pusztán bizonyíthatósági tesztel történő vizsgálatán, és az ügy valamennyi körülményének értékelését igényli {3107/2018. (IV. 9.) AB határozat [29]}.

[51] A PK 12. számú állásfoglalás szerint a közléseket a maguk egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a közlés egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. Erre figyelemmel az ítéltábla szerint a sérelmezett, formálisan két tagmondatból álló közlést nem indokolt külön-külön tagmondatonként értékelni, hanem azt ténylegesen egyetlen és egységes megnyilvánulásként kell kezelni.

[52] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a véleménynyilvánítás szabadsága az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra attól függetlenül kiterjed, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletreméltó vagy elvetendő. A tényállítást tartalmazó megnyilvánulások szintén részei a szólásszabadságnak. Egyrészt valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, másrészt tényközlések nélkül a véleményformálás is ellehetetlenülne {7/2014. (III. 7.) AB határozat [49]}.

[53] A személyiségi jogi perben annak megállapításánál, hogy a kifogásolt közlés tényállításnak vagy véleménynek minősül, nem elegendő a formális megjelenés értékelése, tekintettel kell lenni a szövegösszefüggésekre és az eset összes körülményére is. Tartalma

szerint egy tényállítás formájában megjelenő közlés is hordozhat véleménynyilvánítást, amelynek esetén nincs helye a jóhírnév védelméhez fűződő jog megsértése megállapításának (KúriaPfv.20.275/2023/7.)

[54] Az Alkotmánybíróság a fentiek szerinti mérlegelés alkotmányos követelményeként mondta ki, hogy a szóban forgó kijelentés értékelése nem történhet csupán „megragadva a kijelentés direkt tartalmánál” {5/2015. (II. 25.) AB határozat [27]}. A mérlegelés tehát egyértelműen túlmutat a kijelentés elemeinek pusztán bizonyíthatósági teszttel történő vizsgálatán, és az ügy valamennyi körülményének értékelését igényli. Ha az egymásra tett kijelentések közvetlenül a közéleti szereplők politikai tevékenységére, programjára vagy közéleti hitelességére, alkalmasságára vonatkoznak, akkor - még ha állító módban fogalmazták is meg azokat – vélelmezhető, hogy a közlés vélemény. Szintén védelem alá tartozhat a kritika túlzó, meghökkentő megfogalmazása akkor is, ha a túlzás esetleg ténybeli kérdést is érint. Kétség esetén ráadásul a mérlegelés arra is támaszkodhat, hogy egyes részletek tényszerű cáfolatára széles körű lehetőség nyílik {3234/2023. (VI. 2.) AB határozat [44]}.

[55] Ebből kiindulva és a sérelmezett szöveget a maga egységében vizsgálva, továbbá együtt értékelve az I. r. alperesnek a II. r. alperes által feltett kérdésre adott válaszával az ítéltábla nem annak tulajdonított jelentőséget, hogy abban kijelentő módon megfogalmazott előadás szerepelt, hanem annak, hogy összességében a megnyilvánulás arra utalt, hogy az I. r. alperes - kétségekívül sarkosan és provokatív hangnemben – a felperesnek a helyszínl projekthez kötődő tényleges vagy általa ténylegesnek vélt szerepét kritizálta.

[56] Az internet elterjedésével, majd a közösségi média rohamos térnyerésével mondhatni „új műfajok” is születtek. A demokratikus közvélemény alakulásához szükséges megnyilvánulási lehetőségek, véleményplatformok többrétegűvé váltak, azok jelentősége eltérő. A jelen esetben egy – helyi szinten mindenképpen - kétségekívül közérdeklődésre számot tartó felvetéshez fűzött komment az olvasónak a hírrel kapcsolatosan keletkezett bármiféle gondolatát tartalmazhatja, így elegendő az is, ha az abban megemlített személlyel összefüggésben jut valakinek valami olyan gondolat az eszébe, amit szélesebb körben meg kíván osztani. Az ilyen típusú közlésekkel szemben nem emelhető követelményként, hogy az adott írásból levont okszerű következtetést tartalmazzanak, pusztán az, hogy formailag a társadalmilag elfogadott szóhasználat, szófordulatokkal, kifejezésekkel éljen, kifejezőmódjában ne legyen megalázó, sértő.

[57] A perbeli esetben annak felvetése, hogy a felperes, aki a komment megjelenése előtti közelmúltban (majd a jövőben) a Helységli helyi gazdasági, pénzügyi élet egyik ismert személyisége esetleg börtönbüntetést érdemelne, olyan kritikai megnyilvánulás, ami bárki részéről tehető. Annak komolyságát, megalapozottságát nyilvánvalóan megkérdőjelezi a közlés közege, valamint az, hogy mindenféle konkrétum nélküli, alapvetően érzelmi megnyilvánulás.

[58] Az ítéltábla szerint az ilyen jellegű vélemény viszonylag szűkebb körben való nyilvános megjelenése személyiségi jogot nem sértett - különösen nem a közszereplő felperes esetében – arra is figyelemmel, hogy a köznapi szóhasználat keretein belül történt. A PK 12. számú állásfoglalás II. pontjában kifejtett jogértelmezésnek megfelelően a „lopás” kifejezés a

sérelmezett közlésében, annak szövegösszefüggésében értelmezve, nem a büntető törvénykönyvi tényállást kimerítő, konkrét bűncselekmény elkövetésére vonatkozó állítás, hanem a közéleti vitákban gyakran elhangzó és a társadalmilag kialakult közfelfogás szerint is a közpénzek helytelenített, a társadalom számára kárt okozó felhasználására vonatkozó minősítés, erőteljesen megfogalmazott vélemény.

[59] Mindezeket tekintetbe véve az ítéltábla úgy ítélte meg, hogy a perbeli esetben a közügyekben zajló vita lefolytatásához fűződő érdek megelőzte a közszereplő felperes személyiségi jogai védelméhez fűződő érdekét. A II. r. alperes Facebook oldalán megjelent, a per tárgyát képező közlés a helyi közéleti vita körébe tartozó témában nem lépte túl a szabad véleménynyilvánítás megengedett határait.

[60] A jogvita érdemi elbírálása szempontjából a fent kifejtettek miatt ugyan nincs már jelentősége, de mivel az elsőfokú ítélet ezzel kapcsolatos megállapításaival szemben is fellebbezett a felperes, ezért az ítéltábla rámutat, hogy tévedett a törvényszék, amikor arra jutott, hogy a II.r. alperes nem tartozna felelősséggel a saját Facebook oldalán megjelent kommentért.

[61] A magyar bírósági gyakorlatban nem vitásan jelen van a törvényszék által felhívott, a BDT2017.3675. számú döntésben megjelent álláspont, ami szerint nincs olyan elvárás a Facebook oldal üzemeltetőjével szemben, hogy a kommentálás lehetőségét kizárja, azonban ellenőrzést kell gyakorolnia a megjelenő kommentek felett legalább olyan mértékben, hogy ha az érintett kifogást emel, a sérelmes hozzászólást haladéktalanul el kell távolítania.

[62] Ezzel szembenálló, a bírói gyakorlat ellenétes irányba tartó elmozdulását tükröző döntést fogalmazott meg ugyanakkor a Kúria a BH2016.330. szám alatt közzétett precedensértékű ítéletében, amelyben kimondta, hogy a Facebook profil létrehozójának lehetősége van annak beállítására, hogy a profil oldal a nyilvánosság milyen köre számára legyen elérhető és arra mások is közléseket tölthessenek fel. Hasonlóan az internetes oldalon való hozzászólás lehetővé tétele esetéhez, a Facebook közösségi oldalon a profil oldal létrehozója is felelősséggel tartozik a hozzászólások, kommentek tartalmáért (Pfv.IV.20.796/2009/6., Pfv.IV.20.101/2016/10.). A Facebook profil fenntartójának azáltal, hogy teret biztosít a hozzászólásra, számolnia kell az esetlegesen jogsértő tartalom megosztásának lehetőségével is. Az objektív felelősség alapú jogsértés alól pedig nem mentesít, hogy az alperesnek nincs technikai lehetősége valamennyi komment moderálására. A Kúria ugyanezt az értelmezést tartotta fenn a Pfv. 20.796/2020/5. számú ítéletében ([37] bekezdés).

[63] Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény (Ejtv.) által bevezetett módosítás folytán a magyar tételes jogban a jogegység biztosításának eszközeként megjelent a korlátozott precedens-rendszer a Pp. 2020. április 1-jétől hatályos 346. § (5) bekezdésében. Ennek megfelelően a bíróságok kötelesek a Kúria jogértelmezését követni, ugyanakkor lehetőség van a Kúria közzétett határozatától való eltérésre is abban az esetben, ha az az ügy körülményei vagy az Alaptörvénnyel való összhang érdekében szükséges.

[64] Az ítéltábla szerint a perbeli esetben nem merültek fel olyan speciális körülmények, amelyekre figyelemmel helye lett volna a fent idézett Kúriai jogértelmezéstől való eltérésnek.

[65] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú ítéletet annak főtárgya tekintetében a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján – részben eltérő indokolással – helybenhagyta.

[66] Az elsőfokú bíróság a felajánlott tanúbizonyítást és a közösségi média szakértői bizonyítást a Pp. 276. § (5) bekezdésben írtaknak megfelelően alapos okkal mellőzte, ezért a felperes által felhozott okból nem volt indokolt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és erre okot adó egyéb eljárási szabálysértést sem észlelt az ítéltábla.

[67] A II.r. alperes javára megítélt elsőfokú perköltség vonatkozásában a felperes fellebbezése alaptalan, a II.r. alperes csatlakozó fellebbezése elenyésző mértékben volt alapos.

[68] Az elsőfokú eljárásban pervesztes felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a II.r. alperes felszámított (Pp. 81. §) perköltségét. A II.r. alperes az ügyvédi munkadíját az IM.r. 2. § alapján, a becsatolt ügyvédi sikerdíj-megállapodás megnevezésű ügyvédi megbízási szerződés szerint kérte megállapítani. A 25. számú jegyzőkönyvben a II.r. alperes jogi képviselője azt nyilatkozta, hogy „az ügyvédi munkadíjat azért neveztem a megbízási szerződésben sikerdíjnak, mert nem fizet számomra előre az ügyfél, hanem pernyertesség esetén csak”.

[69] Az Ütv. 28. § (1) bekezdése értelmében az ügyvédi tevékenység folytatására adott megbízás (a továbbiakban: ügyvédi megbízás) – e törvény és a Polgári Törvénykönyv eltérő rendelkezése hiányában – szabad megállapodás tárgya. Az Ütv. 30. § (3) bekezdés a) pontja szerint bíróság előtt nem érvényesíthető az ügyvédi tevékenység eredményességéhez kötött ügyvédi munkadíj annyiban, amennyiben annak összege a teljes ügyvédi munkadíj kétharmadát meghaladja. E bekezdés alkalmazásában a teljes ügyvédi munkadíjba nem számít bele a megbízó által az ügyvédi munkadíj részeként megfizetendő, az ügy ellátásával felmerülő költség.

[70] Az idézett rendelkezésekből kitűnően az ügyvédi megbízásra, ennek részeként az ügyvédi megbízási díjra is kifejezetten vonatkozik a Ptk. 6:59. § (2) bekezdésének azon rendelkezése, hogy a felek szabadon állapíthatják meg a szerződés tartalmát. Az ügyvédi megbízási díjon belül szokás megkülönböztetni az ügyvéd munkájának ellenértékeként a munkadíjat és a munka ellátásával felmerülő költségek ellenértékét. Az ügyvédi munkadíj összegére nézve a hatályos magyar szabályozás sem tételes, sem alsó vagy felső határokkal kijelölt tételes előírásokat nem tartalmaz, továbbá a tekintetben sincs jogszabályi korlátozás, hogy annak megállapítása milyen szempontrendszer szerint történhet. A felperesi vélekedéssel ellentétben ezért jogszerűen állapodhatott meg a jelen perbeli esetben a II.r. alperessel a jogi képviselő abban, hogy csak az ügyfele pernyertessége esetén illeti meg az ügyvédet a szerződés szerinti ügyvédi munkadíj. Ennek jogszabályi korlátozását jelenti viszont az Ütv. 30. § (3) bekezdés értelmében a sikerdíjigény bírósági érvényesíthetőségének részbeni kizártsága.

[71] A II.r. alperes a 24. szám alatt csatolt módosított és a 25. számú tárgyalási jegyzőkönyvben kiegészített költségjegyzékén a következő díjakat számította fel (ÁFA-val növelt összegben): 254.000,- Ft (írásbeli ellenkérelem elkészítése és benyújtása), 152.400,- Ft (17. szám alatti bírósági beadvány elkészítése és benyújtása 3 megkezdett óra alapján), 254.000,- Ft (2024. II.15-i bírósági tárgyaláson megjelenés 4 megkezdett óra alapján), 95.250,- (2024. II. 15-i bírósági tárgyalás úti idő 3 megkezdett óra alapján), 22.355,- Ft (2024. II.15-i tárgyalás útiköltsége), 101.600,- Ft (24. számú utólagos bizonyítás bírósági beadvány elkészítése és benyújtása 2 megkezdett óra alapján), 127.000,- Ft (2024. március 19-i tárgyaláson megjelenés 2 megkezdett óra alapján), 95.250,- (2024. III. 19-i bírósági tárgyalás úti idő 3 megkezdett óra alapján), 22.355,- Ft (2024. III.19-i tárgyalás útiköltsége) = 1.124.210,- Ft.

[72] Tekintettel arra, hogy a II.r. alperes által 17. számon benyújtott előkészítő irat hatálytalan volt (amiről az elsőfokú bíróság tájékoztatta a feleket a 18. számú jegyzőkönyv 2. oldalán), ezért az ítéltábla az erre az iratra felszámított díjazást mellőzte, így a fennmaradt összeg 971.810,- Ft.

[73] Ebből az Ütv. 30. (3) bekezdés a) pontja alapján le kell vonni a $2 \times 22.355,-$ Ft útiköltséget és az ezután fennmaradó $927.100,-$ Ft $2/3$ -a = $618.067,-$ Ft összeg az, amit a II.r. alperes az elsőfokú pernyertessége esetére [az IM.r. 2. § (2) bekezdés szerinti mérséklés mellőzésével] a bíróság előtt jogszerűen érvényesíthet. A II.r. alperes arra ugyan a csatlakozó fellebbezésében helytállóan hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a Kúria Pfv.20.887/2023/6.számú precedensképes határozatában foglaltaknak meg nem felelő, sablonos indokolással mérsékelte az elsőfokú ügyvédi munkadíját, viszont az Ütv. 30. § (3) bekezdés szerinti jogszabályi korlát miatt nem volt lehetőség a fenti $618.067,-$ Ft összegnél magasabb összegben megállapítani a felperesre áthárítható elsőfokú ügyvédi munkadíjat. Az elsőfokú bíróság által megállapított összeghez képest ez $1.857,-$ Ft különbözetet jelent, azaz a II.r. alperes csatlakozó fellebbezése kevesebb, mint $0,4\%$ -ban lett eredményes, ezért az ítéltábla a csatlakozó fellebbezést is eredménytelennek tekintette a másodfokú perköltség és a csatlakozó illeték viselését illetően.

[74] Mivel mind a felperes, mind a II.r. alperes eredménytelenül fellebbezett, ezért a Pp. 83. § (5) bekezdés alapján a saját másodfokú perköltségüket maguk viselik, míg Pp. 83. § (1) bekezdés alapján főszabály szerint kötelesek az ellenérdekű fél részére másodfokú perköltséget fizetni az eredménytelen fellebbezés és csatlakozó fellebbezés után. A felperes a csatlakozó fellebbezésre tett ellenkérelmében másodfokú perköltséget nem számított fel, ezért erről az ítéltábla a Pp. 82. § (3) bekezdés alapján nem határozott. A II.r. alperes a fellebbezési ellenkérelmében 4 megkezdett órával számolva bruttó $254.000,-$ Ft ügyvédi munkadíjat számított fel az ügyvédi sikerdíj-megállapodás alapján, melyből a Ütv. 30. § (3) bekezdés értelmében annak $2/3$ -át: $169.333,-$ Ft-ot érvényesíthet jogszerűen. Mivel a csatlakozó fellebbezése eredménytelen volt, az erre tett felperesi ellenkérelem kapcsán felszámított $101.600,-$ Ft ügyvédi munkadíj nem illeti meg.

[75] A pervesztes felperes a Pp. 102. § (1) bekezdés alapján köteles megfizetni az 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 62. § (1) bekezdés f) pont szerinti tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illetéket a 30/2017. (XII.27.) IM. rendeletben írtaknak megfelelően.

[76] Az ítéltábla a felektől és az elsőfokú bíróságtól is eltérően határozta meg [Itv. 41. § (1) bekezdés] a per tárgyának értékét. Tekintettel arra, hogy a felperes valódi tárgyi keresethalmazatban terjesztette elő a személyiségi joga megsértésének megállapítására, a jogsértés abbahagyására kötelezés, a jogsértéstől eltiltásra, az elégtétel adására, a sérelmes közlemény eltávolítására, valamint a sérelemdíj megfizetésére kötelezés iránti kereseteit, ezért 5x600.000,- Ft + 581.900,- Ft = 3.581.900,- Ft volt a Pp. 21. § (5) bekezdés első mondata, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdés, (3) bekezdés b) és c) pontja, 40. § (1) bekezdése értelmében a kereseti és a fellebbezési illeték alapja. Mivel az elsőfokú bíróság az ítéletében a felperest ennél alacsonyabban megállapított illetékalap után számított illeték megfizetésére kötelezte, az ítéltábla az Itv. 41. § (1) bekezdése és a Pp. 383. § (6) bekezdése alapján felemelte a fizetendő kereseti illeték mértékét, továbbá ehhez a pertárgyértékhez igazítottan határozta meg a fellebbezési illeték összegét.

[77] A II.r. alperes csatlakozó fellebbezésében vitássá tett követelésrész értéke 508.000,- Ft volt, az ehhez igazodó - az Itv. 62. § (1) bekezdés f) pont szerinti tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt - csatlakozó fellebbezési illeték az Itv. 39. § (1) bekezdés, 46. § (1) és (5) bekezdés alapján 20.320,- Ft, amit a Pp. 102. § (1) bekezdés alapján köteles megfizetni az államnak a 30/2017. (XII.27.) IM. rendeletben írtaknak megfelelően.

Győr, 2024. november 7.

dr. Szalay Róbert sk.

dr. Kovács Zsolt sk.

dr. Konarik Attila sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró